

WESTVLAAMSCHE BOND VOOR TAAL
EN VOLK, overkoepelende flamingantische or-
ganisatie opgericht in 1869 op initiatief van de

Kortrijkse letterkundige vereniging In Vlaanderen Vlaamsch.

Met het oog op het bundelen van de acties ter vernederlandsing van Vlaanderen wou In Vlaanderen Vlaamsch een overkoepeling van West-Vlaamse verenigingen tot stand brengen die ditzelfde doel nastreefden. De statuten werden op 6 juni 1870 opgesteld. Uit heel West-Vlaanderen traden verenigingen en individuele personen toe. Het orgaan van de vereniging *De Bond der Westvlamingen 'Voor taal en Volk'* verscheen enkel wanneer dat noodzakelijk werd geacht. Het bestuur bestond uit een middenraad met zeven leden. Désiré van Becelaere werd de eerste voorzitter. In 1872 volgde Alfons Carlier hem op en verhuisde de zetel van de Bond van Kortrijk naar Roeselare. De aangesloten lokale verenigingen vormden gewestelijke afdelingen (Brugge, Kortrijk, Izegem, Lo, Moorslede, Oostende, Poperinge, Roeselare, Rumbeke en Westrozebeke). De Bond stelde zich ten doel de Vlaamse belangen te verdedigen via het organiseren van algemene vergaderingen, het versturen van verzoekschriften en in verkiezingstijd het uitoefenen van druk op politici. De klemtoon lag echter op de volksvergaderingen. Zo hield Hugo Verriest op 26 december 1872 in Roeselare zijn bekende rede "Eertijds heeft een volk bestaan". In juni 1873 werd deelgenomen aan de 4de landdag te Brussel (**Landdagbeweging**). Alhoewel de Bond zich van meet af aan op levensbeschouwelijk vlak trachtte neutraal op te stellen, sloop de tegenstelling katholiek-liberaal na enkele jaren in de vereniging. De groeiende onenigheid deed het aantal acties en leden dalen. Velen haakten eveneens af na de goedkeuring van de eerste taalwet in 1873 (**taalwetgeving, gerecht**). In dezelfde periode hield *De Bond der Westvlamingen 'Voor taal en Volk'* op te verschijnen. De leiding werd in tegenstelling tot de statuten niet meer vernieuwd en bleef in handen van een Roeselaarse ploeg bestuursleden. Onder het voorzitterschap van Carlier bleef de Bond wel verder bestaan, maar er viel nauwelijks nog enige activiteit te bespeuren. Ter ondersteuning van het wetsvoorstel-Jan J. de Laet (**bestuur**) flakkerde de werking van de Bond in 1876 weer op. Het laatst bekende optreden van de Bond dateert uit 1888. Om de wet-Julius de Vigne-Edward Coremans (**gerecht**) te steunen werd toen met twee andere Roeselaarse verenigingen een verzoekschrift naar de Kamer verstuurd.

LITERATUUR: M. de Bruyne, 'De Bond voor Taal en de Vlaamse Beweging in West-Vlaanderen 1870-1890', in *De Groote Storinge*, 1975, p. 353-427.

FILIP BOUDREZ